

Tárgytematika

Anatómia

LGB_EG001_1

Tárgyfelelős neve: dr. Kőrösiné Szigethy Zsuzsa

Félév: 2011/12/1

OKTATÁS CÉLJA

A tantárgy az általános sejt-és szövettani alapismeretek elsajátítása mellett, az emberi test szerveinek és szervrendszereinek morfológiáját funkcionális vonatkozásaikkal együtt tárgyalja, megfelelő alapot adva a szervezetben lejátszódó fiziológiai és kórtani folyamatok megértéséhez. A gyakorlati igényeknek megfelelően azonban elengedhetetlen a testtájékok szerinti komplex megismerése az emberi szervezetnek, azaz a test részeinek, üregeinek és tájékainak, valamint az azokat felépítő szerkezeti elemek térbeli viszonyainak az elsajátítása, továbbá hangsúlyozott mindezek vizuális ismerete az anatómiai atlasz és anatómiai CD ábraanyagok segítségével.

Az emberi test szerkezetének komplex, szintetikus szemlélete nélkülözhetetlen azok számára, akik az egészségügyben felelősségteljesen kívánnak dolgozni választott hivatásukban.

TANTÁRGY TARTALMA

1. előadás

Az emberi test szerveződési szintjei

*sejtbiológiai- és szövettani alapismeretek / alapfogalmak
szervrendszerek és funkcióik
testüregek és hártyarendszerek
emberi test fő síkjai és irányai
emberi test részei*

Keringés szervrendszere

*mellkas fetépitése: vázalkotó csontjai, ízületei, izmai
mediastinum (gátor) részei, határai és képletei
mellüregi situs : pulmo (tüdő), pleura (mellhártya), cor (szív), pericardium (szívburrok)
diaphragmán áthaladó képletek
szív (cor) anatómiája
projekciós és auszkultációs pontok
szívfal rétegei, szív üregei, szívszajadékok és szívbillentyűk, érellátása (coronariak)
szív automáciája, és extracardialis beidegzése*

érrendszer

*kis- és nagyvérkör erei, pulzusartériák
nyirokkeringés, nyirokszervek, lymphocyták eredet és működés szerinti tipizálása (T- B- NK sejtek)*

Légzőrendszer anatómiája

légutak: orr (*nasus*), garat (*pharynx*), gége (*larynx*), légcső (*trachea*), főhörgő (*bronchus principalis*), tüdő (*pulmo*) - paranasalis üregek
tüdőkapu (*hilus pulmonis*) képletei
bronchusfa, tüdő alveolusok, külső- és belső légzés definíciója, tüdő kettős vérellátása

hasfal szerkezete, hasüregi régiók, peritoneum (hashártya), szervek hashártyaviszonya
hasüregi situs: *hepar* (máj), *ventriculus* (gyomor), *lien* (lép), *ren* (vese), *gl. suprarenalis*
pancreas (hasnyálmirigy), *intestinum tenue* (vékonybél)
intestinum crassum (vastagbél)

2. előadás

Emésztő szervrendszer anatómiája

tápcsatorna szakaszai, tápcsatorna falszerkezete
máj (*hepar*), *porta hepatis*, portális keringés útvonala, hasnyálmirigy (*pancreas*)
emésztőrendszer mirigyhámsejtjeinek *exocrin*- *endocrin*- és *paracrin* funkciói

Húgy- ivar rendszer anatómiája

vese(*ren*), veseöböl (*sinus renalis*) és veseparenchyma, *nephron*, *hilus renalis*
vizeletképzés és elvezetés
kismedence falszerkezete, gát (*perineum*), hashártyaviszonyok (*Douglas-üreg*, *lig. latum uteri*)
női kismedencei situs: *uterus* (méh), /menstruációs ciklus élettana/, *tuba uterina* (petevezeték), *ovarium*
(petefészek), /*ovarialis* ciklus és hormonális szabályozása/, *ureter* (húgyvezeték), *vesica urinaria* (húgyhólyag)
urethra (húgycső), *rectum* (végbél)
férfi kismedencei situs: *vesicula seminalis* (ondóhólyag), *prostata* (dülmirigy),
vesica urinaria, *ureter*, *urethra* felső szakasza, *rectum*
here (*testis*), herezacskó (*scrotum*)

Regulációs szervrendszerek

Endocrin- rendszer

agyalapi mirigy(*hypophysis*), perifériás *endocrin* szervek anatómiája, *hypophysis* portális keringés
neuro- endocrin szabályozás (*neurosecretio*, *trop hormon*, *feedback mechanizmus*)

3. előadás

Idegrendszer

idegrendszer morfológiai felosztása:

központi idegrendszer:

encephalon (agyvelő) -- makroszkópos anatómiája, részei
medulla spinalis (gerincvelő)

perifériás idegrendszer:

nn. craniales (agyidegek)
nn. spinales (gerincvelői idegek)
ganglionok (dúcok)

idegrendszer funkcionális felosztása:

somaticus- és *vegetatív* idegrendszer

agyburkok, agykamrák, *liquorkeringés*

Érzékszervek anatómiája

halló- és egyensúlyozó szerv: *fül* (*auris*) anatómiája
látószerv: *szemgolyó*(*bulbus oculi*) anatómiája, szem járulékos szervei
szaglószer, ízézőszerv, *bőr* (*cutis*) és származékai

Mozgás szervrendszer anatómiája

csontvázrendszer csontjai, csontok közötti összeköttetések,
vázizomzat tájanatómiai- és funkcionális izomcsoportjai, erei és idegei

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

Félévközi követelmények:

Foglalkozásokon való részvétel:

Az előadásokon való részvétel kötelező!

Értékelés:

A szóbeli vizsga két részből áll:

- *beugró (a kiadott minimumkérdésekből) írásban , 60% feletti teljesítés a szóbeli vizsga feltétele*

- *szóban , (a kiadott tételsorból) egy tétel részletes ismertetése, az előadásokon bemutatott anatómiai CD ábraanyagának segítségével*

Sikertelen beugró esetén a vizsga elégtelen!

KÖTELEZŐ IRODALOM

Dr. Tarsoly Emil: Funkcionális anatómia (Medicina, Bp. 1997)